

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Davida Hipšra a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobce: **V. Š.**, proti žalovanému: **Ministerstvo financí**, se sídlem Letenská 525/15, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2025, č. j. 17 A 104/2024-33,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalovaného **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2025, č. j. 17 A 104/2024-33.

Odůvodnění:

[1] Žalobce podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, žádal po Generálním finančním ředitelství (dále jen „GFŘ“) informace – rozhodnutí o závazném posouzení o určení sazby daně u zdanitelného plnění ve smyslu § 47a a § 47b zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve věci sazebního zařazení fermentovaných nápojů (kombucha, kefír, probiotický nápoj) nebo tekutých doplňků stravy, a to v období od nabytí účinnosti zákona č. 349/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů; resp. vydaných před účinností zákona č. 349/2023 Sb., která se týkala posouzení jeho budoucích dopadů.

[2] GFŘ žádost žalobce odmítlo v plném rozsahu rozhodnutím ze dne 19. 9. 2024, č. j. 5592/24/7700-00124-202098. Odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí žalovaný rozhodnutím ze dne 6. 11. 2024, č. j. MF-42539/2024/3901-3, zamítl a potvrdil rozhodnutí GFŘ. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze, který žalobě v záhlaví označeným rozsudkem vyhověl, zrušil obě správní rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Zavázal jej právním názorem, podle něhož při poskytování rozhodnutí o závazném posouzení určení sazby daně u zdanitelného plnění není vyloučen postup dle zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť se neuplatní § 2 odst. 3 tohoto zákona.

[3] Žalovaný (stěžovatel) rozsudek městského soudu napadl kasační stížností, v níž zároveň požádal o přiznání odkladného účinku. Uvedl, že výkonem napadaného rozsudku by mu vznikla újma, která by byla nepoměrně větší než potenciální újma žalobce. Stěžovatel, resp. GFŘ by vzhledem k vázanosti právním názorem městského soudu muselo požadované

informace žalobci poskytnout. Pokud by kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek a Nejvyšší správní soud by následně kasační stížnosti vyhověl, nebyla by žádná možnost, jak poskytnutí informací zvrátit, a předmět sporu by tím fakticky odpadl. Stěžovatel odkazuje na usnesení NSS ze dne 14. 11. 2023, č. j. 7 As 244/2023-24, podle kterého by se v takovém případě dostal kasační přezkum do roviny akademické úvahy. Přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s veřejným zájmem.

[4] Žalobce se k návrhu na přiznání odkladného účinku vyjádřil nesouhlasně. Podle něj stěžovatel neosvědčil, jaká konkrétní *nepoměrně větší újma* by mu hrozila výkonem napadeného rozsudku, a též neosvědčil, že uvedené není v rozporu s veřejným zájmem. Poskytnutím dvou rozhodnutí, navíc v anonymizované podobě, k žádné újmě nedojde a „*judikatorní*“ dopady může tento postup nabýt až konečným vyřízením kasační stížnosti. Veřejný zájem na účinné kontrole veřejné správy navíc podle něj převažuje nad zájmem stěžovatele, který navíc ani neuvedl.

[5] Nejvyšší správní soud k návrhu předně uvádí, že kasační stížnost nemá odkladný účinek (§ 107 odst. 1 s. ř. s.). Soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat za přiměřeného užití § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Odkladný účinek lze tedy kasační stížnosti přiznat tehdy, jestliže by výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí krajského soudu znamenaly pro stěžovatele *nepoměrně větší újmu*, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Kromě formální podmínky, již je podání příslušného návrhu, je pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nutné splnění tří podmínek: (1) výkon nebo jiné právní následky musejí pro stěžovatele znamenat újmu, (2) újma musí být pro stěžovatele *nepoměrně větší*, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS). Povinnost tvrdit a osvědčit vznik újmy má stěžovatel (např. usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012-32, či ze dne 23. 1. 2014, č. j. 6 Ads 99/2013-11). Důvody existence *nepoměrně větší újmy* stěžovatele oproti jiným osobám jsou zásadně individuální a jsou také závislé na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a osvědčit vznik újmy má proto stěžovatel. Vznik újmy musí být v příčinné souvislosti s výkonem napadeného rozsudku či jiným právním následkem plynoucím z rozsudku, popř. z rozhodnutí a probovaného rozsudkem krajského soudu. Zároveň musí jít o následek určité intenzity, aby jej bylo vůbec možno označit za újmu, kdy zákon hovoří o újmě „*nepoměrně větší*“.

[7] Nejvyšší správní soud dospěl v návaznosti na již existující judikaturu k závěru, že v této věci se jedná o výjimečný případ, kdy je s ohledem na povahu sporu a skutkové i právní okolnosti věci třeba návrhu žalovaného správního orgánu vyhovět. Důsledkem rozsudku městského soudu totiž může být povinnost poskytnout informace, která má po svém případném splnění fakticky nevratné důsledky (srov. např. usnesení NSS ze dne 1. 11. 2017, č. j. 10 As 289/2017-33). Vzhledem k důsledkům, které by mohly nastat v případě, kdy by Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, je nezbytné zabránit předčasnému splnění povinnosti, jejíž následný přezkum by již neměl význam.

pokračování

Za této situace je přiznání odkladného účinku nezbytné k zachování smyslu soudního přezkumu a ochraně práv žalovaného.

[8] Z návrhu stěžovatele je zjevné, jakých následků se v případě nepřiznání odkladného účinku obává. Poskytnutím informací před rozhodnutím o kasační stížnosti jako takové by v případě jejího shledání důvodnou nešlo zvrátit žalobcovo seznámení s těmito informacemi. Jak sám stěžovatel tvrdí s odkazem na shora zmíněné usnesení č. j. 7 As 244/2023-25, jehož závěry o *akademické* povaze rozhodnutí o kasační stížnosti jsou přiléhavé i v nynější věci, předmět sporu by již nebyl relevantní. Kasační přezkum by již neměl faktické, ale akademické dopady. Pro žalobce by tak i úspěšná kasační stížnost stěžovatele znamenala úspěch ve věci. Tudíž Nejvyšší správní soud považuje první podmínku za splněnou, výkon napadeného rozhodnutí by pro stěžovatele újmu znamenal.

[9] Nejvyšší soud v souvislosti se splněním druhé podmínky (a i zde v souladu s již existující judikaturou; viz shora zmíněná usnesení č. j. 10 As 289/2017-33 nebo č. j. 7 As 24/2023-25) uznává, že žalobci vznikne přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti určitá újma spočívající v tom, že bude muset vyčkat na rozhodnutí kasačního soudu. Tato újma má ale dočasný charakter do doby, než bude o kasační stížnosti rozhodnuto. Shledá-li Nejvyšší správní soud kasační stížnost žalovaného správního orgánu (stěžovatele) nedůvodnou, bude muset stěžovatel postupovat podle napadeného rozsudku městského soudu. Žalobci tak nehrozí větší újma než stěžovateli. Přiznání odkladného účinku též není v rozporu s veřejným zájmem. Veřejný zájem na účinné kontrole veřejné správy, který zmínil ve svém vyjádření žalobce, také nebude dotčen, jelikož samotný přezkum kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem takovou kontrolu představuje.

[10] Ze shora uvedeného tedy vyplývá, že v posuzované věci byly splněny všechny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vyžadované v § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s., a proto Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Učinil tak ve vztahu k napadenému rozsudku, v důsledku čehož až do právní moci rozhodnutí o kasační stížnosti dochází k plnému pozastavení účinků uvedeného rozsudku.

[11] Rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku je rozhodnutím dočasné povahy a nelze z něj jakkoli předjímat budoucí meritorní rozhodnutí o podané kasační stížnosti (usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS). Usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. srpna 2025

Milan Podhrázký

předseda senátu